

POZYTYWNE I NEGATYWNE NASTĘPSTWA ZDROWOTNE PRACY LEKARZA NA WIĘCEJ NIŻ JEDNYM ETACIE

Tadeusz Marian Ostrowski
Instytut Psychologii Stosowanej UJ
Kraków

POSITIVE AND NEGATIVE CONSEQUENCES OF HAVING MORE THAN ONE JOB FOR DOCTORS' HEALTH

Summary. The aim of the presented study was to check a hypothesis that having more than one job can have both positive and negative consequences for doctors' health. Participants in the study were 411 medical professionals representing various specialties. They were examined using the *Subjective Job Evaluation Questionnaire* by Dudek et al., the *Mood and Health State Questionnaire* by Rząsa, and the *General Health Questionnaire* (GHQ-12) by D. Goldberg & R. Williams. The higher was the respondents' occupational stress, the poorer was their subjective physical health. Such components of occupational stress as responsibility, psychological strain due to job complexity, lack of rewards at work, and a sense of threat were found to be most important in this respect. These four components of occupational stress were inter-related and constituted a feedback loop. As hypothesized, medical doctors working more than one full-time job reported a greater sense of occupational stress. However, as compared to those with one job, they did not report more somatic complaints and had less psychological problems.

Wprowadzenie

Praca zawodowa jest źródłem stresu, odczuwanego przez pracownika w różnym wymiarze: fizycznym, psychicznym, duchowym i społecznym. W literaturze psychologicznej akcentuje się głównie negatywne następstwa stresu związanego z pracą. Nieliczni autorzy podkreślają jednak pozytywne aspekty pracy. Należy do nich M. Jahoda (1981, 1982), która wymienia szereg funkcji pracy zawodowej, dzieląc je na jawne i ukryte. Do jawnych należą korzyści obiektywne: przywileje i wszelkie dochody materialne. Funkcje ukryte (latentne) dotyczą pozostałych sfer egzystencji człowieka i obejmują: zagospodarowanie czasu, kontakty i doświadczenia społeczne, mobilizację do aktywności społecznej i trening społeczny oraz określanie tożsamości jednostki,

---

Adres do korespondencji: Instytut Psychologii Stosowanej UJ, ul. Łojasiewicza 4,
30-348 Kraków